

คำแนะนำของประธานสภา
เกี่ยวกับแนวปฏิบัติในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
(Coronavirus Disease : COVID-19)
(ฉบับที่ ๓)

ตามที่ปรากฏสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : COVID-19) และมีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักรตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ จนถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ อีกทั้งหัวหน้าผู้รับผิดชอบในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินได้แจ้งให้หน่วยราชการลดเวลาและวันทำงาน เพื่อให้ข้าราชการ พนักงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องออกจากที่พักอาศัยน้อยที่สุดหรือไม่ต้องออกจากที่พักอาศัยเป็นระยะเวลาหนึ่ง เพื่อควบคุมไม่ให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ แพร่ระบาดออกไปในวงกว้าง ประกอบกับประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง การบริหารจัดการคดีภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : COVID-19) และมติคณะอนุกรรมการศึกษา ติดตามและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการคดีภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : COVID-19) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ จึงเห็นควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับมาตรการบริหารจัดการคดีและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการคดี

๑. ตามที่ได้มีประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง การบริหารจัดการคดีภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : COVID-19) ให้ศาลชั้นต้นทุกศาลเลื่อนนัดพิจารณาคดีจัดการพิเศษ คดีสามัญ และคดีสามัญพิเศษ ออกไป โดยมีข้อยกเว้นประเภทคดีตามข้อ ๑.๑ ถึง ๑.๓ และ ข้อ ๒.๑ ถึง ๒.๒ นั้น บัดนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรครมีแนวโน้มรุนแรงและขยายตัวมากขึ้น ดังนั้น เพื่อให้ข้าราชการ พนักงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องออกจากที่พักอาศัยน้อยที่สุดหรือเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่งให้น้อยที่สุด ตามประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินข้างต้น จึงเห็นควรให้ผู้รับผิดชอบราชการศาลใช้ดุลพินิจพิจารณาให้เลื่อนคดีจัดการพิเศษ คดีสามัญ และคดีสามัญพิเศษทุกคดีที่นัดในช่วงเวลาตามประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน คือ ระหว่างวันที่ ๑ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

๒. การบริหารจัดการคดีจัดการพิเศษที่เลื่อนคดีไปตามประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง การบริหารจัดการคดีภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : COVID-19) ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ กรณีที่ศาลประกาศเลื่อนวันนัดและกำหนดวันนัดใหม่แล้ว ให้งดการออกหมายและส่งหมายแจ้งวันนัดใหม่แก่คู่ความในระหว่างวันที่ ๑ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ แต่ให้ประกาศแจ้งคู่ความทราบทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือโทรศัพท์แจ้งวันนัดไว้พลางก่อนได้

๒.๒ กรณีที่ศาลประกาศเลื่อนวันนัด แต่ยังไม่ได้กำหนดวันนัดใหม่หรืออยู่ระหว่างประสานกับคู่ความเพื่อขอวันนัด ให้ประสานขอวันนัดจากคู่ความทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือโทรศัพท์ และควรเปิดช่องทางให้คู่ความแสดงความจำนงขอวันนัดใหม่ได้เองด้วย โดยให้ผู้รับผิดชอบราชการศาลกำหนดให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ ให้พิจารณากำหนดกรอบจำนวนคดีที่นัดในแต่ละวันให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อไม่ให้เกิดความแออัด โดยให้งดการออกหมายและส่งหมายแจ้งวันนัดใหม่แก่คู่ความในระหว่างวันที่ ๑ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ ไว้พลางก่อน

๒.๓ คดีที่รับฟ้องใหม่ ควรกำหนดวันนัดพิจารณาคดีในช่วงตั้งแต่เดือนสิงหาคม ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๓ เป็นต้นไป แล้วแต่ปริมาณคดีของศาล แต่ควรกำหนดกรอบจำนวนคดีที่นัดให้น้อยกว่าปกติ เพื่อรองรับคดีจัดการพิเศษเดิมที่เลื่อนคดีมา โดยให้งดการออกหมายและส่งหมายแจ้งวันนัดใหม่แก่คู่ความในระหว่างวันที่ ๑ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ ไว้พลางก่อน

๓. การบริหารจัดการคดีสามัญและคดีสามัญพิเศษที่เลื่อนคดีไปตามประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง การบริหารจัดการคดีภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : COVID-19) ให้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ กรณีที่ศาลประกาศเลื่อนวันนัดและกำหนดวันนัดใหม่แล้ว ให้งดการออกหมายและส่งหมายแจ้งวันนัดใหม่แก่คู่ความในระหว่างวันที่ ๑ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ แต่ให้ประกาศแจ้งคู่ความทราบทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือโทรศัพท์แจ้งวันนัดไว้พลางก่อนได้

๓.๒ กรณีที่ศาลประกาศเลื่อนวันนัดแต่ยังไม่ได้กำหนดวันนัดใหม่ ให้จัดทำบัญชีคดีที่เลื่อนทั้งหมด และนำมาตรวจสอบว่าคดีที่เลื่อนดังกล่าวใช้วันนัดสืบพยานรวมกี่วันนัดเพื่อให้สามารถทราบช่วงระยะเวลาที่จะต้องใช้ในการสืบพยานสำหรับคดีที่เลื่อนมาดังกล่าว แล้วกันวันนัดสำหรับคดีเหล่านั้นตามจำนวนวันนัดที่ต้องการใช้ในวันว่างของศาลตามบัญชีศูนย์นัดความ จากนั้นให้ประสานขอวันนัดจากคู่ความในช่วงเวลาดังกล่าวโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือโทรศัพท์ และควรเปิดช่องทางให้คู่ความแสดงความจำนงขอวันนัดใหม่ได้เองด้วย โดยให้ผู้รับผิดชอบราชการศาลกำหนดให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ ให้พิจารณากำหนดกรอบจำนวนคดีที่นัดในแต่ละวันให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อไม่ให้เกิดความแออัด โดยให้งดการออกหมายและส่งหมายแจ้งวันนัดใหม่แก่คู่ความในระหว่างวันที่ ๑ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ ไว้พลางก่อน

๓.๓ สำหรับคดีใหม่ที่ยังไม่ได้กำหนดวันนัดในศูนย์นัดความ ควรกำหนดวันนัดพิจารณาคดีในช่วงต่อจากระยะเวลาในข้อ ๓.๒ โดยให้งดการออกหมายและส่งหมายแจ้งวันนัดใหม่แก่คู่ความในระหว่างวันที่ ๑ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ ไว้พลางก่อน

๔. กรณีจำเลยถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำ การถามจำเลยว่ามีทนายความหรือไม่ การอ่านและอธิบายฟ้อง ให้จำเลยฟัง การสอบถามคำให้การ การตรวจพยานหลักฐาน ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาในศาลที่เกี่ยวกับผู้ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำหรือสถานที่กักขังในระหว่างที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : COVID-19) พ.ศ. ๒๕๖๓

๕. คดีที่มีการนัดฟังคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลสูงในระหว่างวันที่ ๑ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

๕.๑ คดีแพ่ง

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๐ (๓) วรรคสอง บัญญัติว่า ถ้าคู่ความไม่มาศาล ศาลจะงดการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งก็ได้... ดังนั้น จึงให้คงวันนัดเดิมไว้

๕.๒ คดีอาญา

กรณีจำเลยทุกคนในคดีได้รับการปล่อยชั่วคราว ให้เลื่อนการอ่านคำพิพากษาและแจ้งให้คู่ความทราบ เว้นแต่คู่ความแจ้งให้ศาลทราบว่าจะประสงค์จะฟังคำพิพากษาตามกำหนดเดิม ก็ให้อ่านคำพิพากษาไปได้ โดยกำหนดมาตรการเพื่อความปลอดภัยแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

กรณีจำเลยบางคนหรือทุกคนในคดีถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำให้อ่านคำพิพากษาตามกำหนดนัดเดิม โดยใช้วิธีการตามระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาในศาลที่เกี่ยวกับผู้ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำหรือสถานที่กักขังในระหว่างที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : COVID-19) พ.ศ. ๒๕๖๓ สำหรับจำเลยที่ถูกคุมขัง

๖. คดีที่ครบกำหนดระยะเวลายื่นอุทธรณ์หรือฎีกาในระหว่างวันที่ ๑ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ หากคู่ความยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา ศาลพึงใช้ดุลพินิจในทางที่เป็นคุณแก่คู่ความ โดยเฉพาะคดีอาญาซึ่งจำเลยต้องมาแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา ควรพิจารณาอนุญาตให้ขยายระยะเวลาไปก่อน

๗. การพิจารณาสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวในทุกชั้นศาล ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการขยายโอกาสในการเข้าถึงสิทธิที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๖๒ และเพื่อมิให้เป็นการเพิ่มความแออัดในเรือนจำอันอาจนำไปสู่การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งไม่เคยถูกคุมขังมาก่อน หรือจำเลยที่เคยได้รับการปล่อยชั่วคราวมาก่อน หรือจำเลยซึ่งมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกไม่เกินห้าปี แม้ยังไม่มีกรณียื่นอุทธรณ์หรือฎีกา หรือยังไม่ได้รับอนุญาตให้อุทธรณ์หรือฎีกา ศาลอาจพิจารณาอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่ของจำเลยหรือเงื่อนไขอื่นใด เช่น การให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของจำเลย หรืออาจมีคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลจำเลยตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการกักขังและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐

การรายงานตัวต่อศาล ศาลควรกำหนดให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายงานตัวทางโทรศัพท์ หรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใด แทนการเดินทางมาศาล

- ๔ -

ด้านการบริหารจัดการบุคลากร

๑. ให้ผู้รับผิดชอบราชการศาลจัดให้ผู้พิพากษามาปฏิบัติหน้าที่เวรในด้านต่าง ๆ ตามจำนวนที่เหมาะสม โดยไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ สำหรับผู้พิพากษาที่มีคดีต้องนั่งพิจารณา ยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ ณ ที่ทำการ หากไม่มีคดีต้องนั่งพิจารณาและไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่เวร ให้ผู้รับผิดชอบราชการศาลมอบหมายงานให้ทำงาน ณ ที่พักอาศัยได้

๒. ให้ผู้รับผิดชอบราชการศาลจัดให้ข้าราชการศาลยุติธรรมมาปฏิบัติหน้าที่ ณ ที่ทำการหรือนอกสถานที่ตั้งของหน่วยงาน ตามหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๐๔/ว ๖๔ (ป) ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง มาตรการปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้งของหน่วยงาน กรณีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : COVID-19) เพื่อลดจำนวนบุคลากรที่ต้องมาปฏิบัติงาน ณ ที่ทำการให้น้อยลงอย่างน้อยหนึ่งในสาม แต่หากหน่วยงานใดมีบุคลากรตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไป ให้พิจารณาลดลงเกินกว่าเกณฑ์ดังกล่าวได้ ทั้งนี้ จนกว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) จะคลี่คลายลง

๓. ให้ผู้รับผิดชอบราชการศาลพิจารณาลดจำนวนประชาชนที่ต้องเข้ามาในศาล ไม่ว่าจะเพื่อติดต่อราชการหรือเข้ามาเพื่อร่วมรับฟังการพิจารณา (หากมี) โดยให้ดำเนินการตามหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๒๙/ว ๖๘ (ป) ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยกรณีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : COVID-19) ทั้งนี้ ศาลควรจัดให้มีการบันทึกการยืนยันตัวตนบุคคลที่เข้ามาในศาล เช่น การใช้เครื่องอ่านบัตรประชาชนหรือการจดบันทึกข้อมูลส่วนตัวของบุคคล เพื่อเป็นฐานข้อมูลหากมีกรณีที่ต้องดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

ด้านการบริหารจัดการอาคารสถานที่

๑. ศาลควรกำหนดมาตรการในด้านต่าง ๆ ตามแนวปฏิบัติและคำแนะนำของศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของศาลยุติธรรม

๒. เห็นควรให้มีการสำรวจมาตรการด้านความปลอดภัยของศาลต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้ทุกศาลมีความปลอดภัยสูงสุดในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายไสลเกษ วัฒนพันธุ์)

ประธานศาลฎีกา